

Obsah

Předmluva	7
1. Úvodní slovo (S. Vacek, J. Simon, J. Remeš)	9
2. Dopad mezinárodních aktivit na trvale udržitelné obhospodařování lesů v Evropě (S. Vacek, J. Remeš, V. Podrázský)	11
3. Současné pojetí polyfunkčního obhospodařování lesů (S. Vacek, J. Remeš, V. Podrázský)	21
4. Vývoj v přírodních lesích (S. Vacek, M. Mikeska)	25
4.1 Typy vývojových cyklů přírodních lesů	26
4.2 Vývojové cykly přírodních lesů	34
4.3 Dynamika přírodních lesů	37
5. Struktura lesa (S. Vacek, M. Mikeska)	43
5.1 Pojem struktura lesa	43
5.2 Dosavadní prostorová a druhová struktura porostů	47
5.3 Optimální prostorová a druhová struktura porostů	48
5.4 Struktura lesa a hospodářská úprava lesa	49
6. Minimální velikost lesa jako základ pro fungování autoregulačních procesů v přírodních a přírodě blízkých lesích (S. Vacek)	51
6.1 Minimální areál a vývojové zákonitosti přírodních lesů	52
6.2 Minimální velikost lesního ekosystému schopného samovolného vývoje	53
6.3 Metodická východiska stanovení minimálního areálu	55
6.3.1 Výzkum v porostech	56
6.3.2 Metody zjišťování minimálního areálu přírodních lesů	56
6.4 Optimalizace strukturálních parametrů přírodních lesních ekosystémů	58
6.5 Dílčí závěr	59
7. Hospodářské způsoby trvale udržitelného obhospodařování lesů (S. Vacek, J. Remeš, V. Podrázský, V. Malík)	61
7.1 Hospodářský způsob podrostní	65
7.2 Hospodářský způsob holosečný	72
7.3 Hospodářský způsob násečný	83
7.4 Hospodářský způsob výběrný	90
7.5 Speciální způsoby hospodaření	100
7.5.1 Dvoumýtní les vysokokmenný	100
7.5.2 Péče o porostní zásobu	104
7.5.3 Přírodu sledující lesní hospodářství	112
7.5.4 Trvale udržitelné obhospodařování lesů	119
7.5.5 Přírodě blízké pěstování lesů	124

8. Hospodářsko-úpravnické soustavy (J. Simon, S. Vacek, T. Minx).....	129
9. Hospodářská úprava lesů přírodě blízkých (S. Vacek, J. Simon, T. Minx)	131
10. Nové metody tvorby lesních hospodářských plánů (S. Vacek, J. Simon, O. Schwarz)	135
10.1 Metodika tvorby LHP na podkladě provozní inventarizace	135
10.2 Metoda zpracování LHP založená na využití počítačové analýzy obrazu	138
10.3 Příprava alternativního managementu lesních ekosystémů Krkonoš	141
10.3.1 Materiál a metodika	141
10.3.2 Kategorie lesních ekosystémů a rámcové zásady managementu	143
10.3.3 Dílčí závěr	146
11. Přírodní modely bohatě strukturovaných lesů (S. Vacek, J. Simon, T. Minx, M. Mikeska).....	147
11.1 Bory	149
11.1.1 Chudé dubové bory	149
11.1.2 Borové doubravy	151
11.1.3 Reliktní bory	153
11.2 Lužní lesy a doubravy	155
11.2.1 Úvalové luhy	155
11.2.2 Habrové doubravy	157
11.2.3 Živné a acidofilní doubravy	161
11.3 Suťové lesy a bučiny	163
11.3.1 Suťové lesy	163
11.3.2 Květnaté bučiny	165
11.3.3 Acidofilní bučiny	167
11.4 Smíšené jedlobukové porosty	169
11.4.1 Eutrofní jedlobukové porosty.....	171
11.4.2 Mezotrofní jedlobukové porosty	173
11.5 Smíšené porosty buku a smrku	175
11.5.1 Smíšené porosty buku a smrku na svěžích stanovištích	175
11.5.2 Smíšené porosty buku a smrku na kyselých stanovištích	179
11.6 Smrčiny	181
11.6.1 Horské smrčiny	181
11.6.2 Podmáčené a rašelinné smrčiny	187
12. Zásady výběru dřevin přirozené druhové skladby při obhospodařování lesů (M. Mikeska, S. Vacek).....	189
13. Principy tvorby bohatě strukturovaných lesů (S. Vacek)	195
13.1 Principy trvale udržitelné péče o lesní ekosystémy	195
13.2 Přírodě blízký les a kritéria jeho hodnocení	196
13.3 Cíle managementu v lesích se zvýšeným zájmem ochrany přírody	198
13.4 Obnova a výchova lesních porostů	200

13.5 Záchrana a obnova biodiverzity lesních ekosystémů	201
13.6 Plánování a realizace pěstebních opatření v lesích zvláště chráněných území	202
13.7 Možné přístupy k tvorbě přírodě blízkého lesa	203
13.8 Plány péče pro zvláště chráněná území	204
13.9 Dílčí závěr	205
14. Modely tvorby bohatě strukturovaných lesů	
(S. Vacek, J. Simon, J. Remeš, M. Turčáni, L. Jankovský, T. Minx, V. Podrázský, M. Mikeska, V. Malík, R. Jakuš, O. Schwarz, J. Kozel, M. Valenta, D. Lička, T. Hlásny, M. Zúbrik, F. Krejčí, J. Třešňák, Š. Hofmeister)	207
14.1 Obnova a stabilizace komplexu Jizerskohosrských bučin	207
14.1.1 Metodická východiska	208
14.1.2 Charakteristika zájmového území	208
14.1.3 Stanovištní a porostní poměry	210
14.1.4 Rámcový management	217
14.1.5 Experimentální management	222
14.1.6 Dílčí závěr	232
14.2 Lesní management podle zonace v Krkonošském národním parku	233
14.2.1 Charakteristika zonace	234
14.2.2 Péče o lesní ekosystémy dle zonace	235
14.2.3 Dílčí závěr	238
14.3 Simulace vývoje smrkobukového porostu s podsadbou jedle	239
14.3.1 Materiál a metodika	239
14.3.2 Vývoj podsazovaných porostů	239
14.3.3 Dílčí závěr	243
14.4 Tvorba přírodě blízkých porostů v genové základně Jánské Lázně	243
14.4.1 Materiál a metodika	244
14.4.2 Struktura, vývoj a management porostů	246
14.4.3 Dílčí závěr	248
14.5 Struktura, vývoj a možnosti managementu k přiblížení kulturních forem lesa cílovému stavu v NP Šumava	249
14.5.1 Materiál a metodika	249
14.5.2 Základní strategie managementu	250
14.5.3 Dílčí závěr	260
14.6 Porovnání strategií managementu na plochách s původní a kulturní skladbou porostů v NP Šumava	262
14.6.1 Materiál a metodika	262
14.6.2 Základní strategie managementu a zhodnocení úrovně přiblížení k cílovému stavu	263
14.6.3 Dílčí závěr	264
14.7 Vliv spárkaté zvěře na strukturu, vývoj a management lesních porostů	272
14.7.1 Materiál a metodika	272
14.7.2 Vliv zvěře na strukturu a vývoj porostů	273
14.7.3 Dílčí závěr	276

14.8 Bohatě strukturované lesy na LÚ Klokočná	283
14.8.1 Charakteristika zájmového území	283
14.8.2 Modelové výzkumné plochy	286
14.8.3 Metodika	287
14.8.4 Analýza modelových výzkumných ploch	288
14.8.5 Dílčí závěr	309
14.9 Přestavba lesních porostů na území ŠLP Kostelec nad Černými lesy	309
14.9.1 Vývoj lesního hospodaření	310
14.9.2 Přeměny smrkových monokultur	310
14.9.3 Vyhodnocení přestavby	312
14.9.4 Dílčí závěr	336
14.10 Velkoplošné větrné kalamity a postupy ochrany lesa při záchraně bohatě strukturovaných lesů	336
14.10.1 Disturbance a jejich role v lesních ekosystémech Vysokých Tater	338
14.10.2 Návrh opatření ochrany lesa v bohatě strukturovaných lesích ve Vysokých Tatrách	345
14.10.3 Analýza rizik gradace podkorního hmyzu v NP Šumava po vichřici Kyrill	360
14.10.4 Návrh opatření ochrany lesa v bohatě strukturovaných lesích NP Šumava diferencovaně dle zonace	368
14.10.5 Rámcové zásady ochrany lesa v bohatě strukturovaných lesích postižených větrnou kalamitou	377
14.11 Management tlejícího dřeva ve strukturálně bohatých lesních porostech	378
14.11.1 Význam tlejícího dřeva pro biodiverzitu a obnovu bohatě strukturovaných lesů	378
14.11.2 Tlející dřevo v hospodářských, přírodě blízkých a přírodních lesích	381
14.11.3 Obecné zásady managementu tlejícího dřeva v lesních ekosystémech	389
14.11.4 Dílčí závěr	390
15. Závěr (S. Vacek, J. Simon, J. Remeš)	391
16. Souhrn (S. Vacek, J. Simon, J. Remeš)	393
17. Summary	397
18. Literatura	401
19. Přílohy	415
20. Seznam zkratk	447